

Трудова міграція: загроза чи порятунок для України

Кожен третій – іноземець. Кожний третій долар в українській економіці прийшов із закордону. За даними Нацбанку України, в 2017 році українці переслали один одному 7 мільярдів доларів, що майже на 700 мільйонів більше, ніж за рік до цього. Причому кожен третій переведений долар, а це 2.3 мільярди, прийшов із закордону від українських заробітчанин. І це не враховуючи грошей, які перевозять “у кишенях”. Найбільше валюти приходить з Росії – 21% та США – 15%. А ось за кордон українці відправили значно менше – 286 мільйонів. Експерти зазначають, що валютні “вливання” із закордону підтримують економіку країни.

Олександр Охріменко – президент Українського аналітичного центру:

«Что такое трудовая миграция? Мы эксплуатируем чужие страны. Поехали люди, заработали доллары там, – не здесь – и привезли сюда. То есть, грубо говоря, мы получаем. Это такая мечта, что мы зарабатываем там, а тратим здесь».

Більшість валюти, переведеної із закордону, обмінюється в банках на гривню, потім валюта потрапляє на міжбанківський ринок і підтримує курс гривні, говорить Олександр Охріменко. Також він відмітив, що окрім грошових переказів у 2.3 мільярди, ще приблизно мільярд доларів перевозиться в “кишенях”. І навіть це не все: щорічно через зарплатні картки заробітчанин в Україну потрапляє від 5 до 6 мільярдів доларів. Тобто в загальному сума сягає від 8 до 10 мільярдів.

Олександр Охріменко – президент Українського аналітичного центру:

«Экономика Украины может иметь колоссальный успех, если правильно организовать трудовую миграцию, стимулировать

трудова міграція, створити умови, щоб українцям було вигідно їхати в еміграцію».

Але є й інша сторона – це відтік кваліфікованої робочої сили. Упродовж останніх трьох років за кордоном з метою заробітку перебувало 1,3 мільйона українських громадян.

Олексій Позняк – завідділу міграційних досліджень Інституту демографії та соціальних досліджень імені Михайла Птухи Національної академії наук України:

«Україна на сьогодні є донором робочої сили. Якщо брати тих людей, які виїхали за кордон з метою трудової діяльності в різні періоди, то моя оцінка десь 2,3 мільйона».

Тобто найгірший вимір трудової міграції – відтік спеціалістів.

Олексій Позняк – завідділу міграційних досліджень Інституту демографії та соціальних досліджень імені Михайла Птухи Національної академії наук України:

«Але, з іншого боку, виїзд певної частини людей знижує напругу на ринку праці. Тобто ті люди, які, скажімо, за інших умов не могли б знайти роботу, тепер можуть розраховувати на робоче місце».

Пан Позняк не вважає кількість мігрантів загрозливою. За його словами, не слід очікувати значного скорочення населення внаслідок трудової міграції. Але потрібно визнати, що за останній рік польська влада докладє більших зусиль для заохочення українців на роботу. Польські чиновники заявляють, що безвіз дозволив підняти зарплати українським заробітчанами і більшу частку таких працівників офіційно працевлаштовувати.

Ігар Тишкевіч – експерт програми міжнародної і внутрішньої політики Українського інституту майбутнього: «У Польщі не вистачає в рік до 40 тисяч мігрантів. Мігранти можуть бути різні. Можна набрати з арабських держав та інших, які не інтегруються в місцеве суспільство, а можна набрати українців,

і через два покоління вони вже поляки».

Для Польщі українські мігранти зручний вихід зі своєї проблеми з відтоком тамтешніх працівників у західноєвропейські країни. У нас схожа мова, багато українців мають польське коріння та швидко створюють там соціальні зв'язки. Така схема не є чимось новим. Скажімо, поляки є другою за розміром трудовою діаспорою у Великій Британії.

Ігар Тишкевіч – експерт програми міжнародної і внутрішньої політики Українського інституту майбутнього: «І на що ставить Європа, приймаючи емігрантів? Вони розуміють, що мігранти в першому поколінні, особливо з держав Африки, не стануть німцями, французами в жодному разі. Проте вони народжують дітей. Діти ідуть у місцеві школи. Діти вчаться мові, вчаться культурі. Вони переймають частково цю культуру. Діти ще не повністю інтегрувалися, а ось онуки перших мігрантів – це вже німці, французи, шведи. Це політика планування. Що таке три покоління? Це 60 років».

Виходячи з цього, можна сказати, що для загального розвитку, трудова міграція – це оптимальний варіант. Люди з бідніших країв працюють у багатших країнах і своїми заробітками підтримувати не тільки свої сім'ї, але й економіку тих країн, з яких прибули. Також міграційні процеси сприяють культурному обміну та порозумінню між народами. А це полегшує туризм, бо люди перестають боятися їхати в той чи інший регіон.

Олексій Позняк – заввідділу міграційних досліджень Інституту демографії та соціальних досліджень імені Михайла Птухи Національної академії наук України: «Це не означає, що буде однакова культура, але буде більша толерантність між різними народами, різними країнами. Тому і з економічної і з соціальної точки зору для світового розвитку міграційні процеси – це дуже корисно».

Міграція – це історичне явище, яке бере свій початок ще із зародження людства, коли не існувало державних кордонів у

сучасному розумінні. Люди завжди шукали краще місце для життя. Зараз міграційний процес змінився, але зберіг свою сутність. На питання, несе міграція більше користі чи збитків, однозначно відповісти складно. Але можна сказати точно, що цей процес має бути врегульованим, оскільки треба піклуватися про громадян, навіть коли вони перебувають за кордоном, говорить Олександр Охріменко.

Олександр Охріменко – президент Українського аналітичного центру:

«Начиная с того, что заключаются соглашения с странами, где мы работаем, решаем юридические нюансы: уплата налогов, пенсии, социальное обеспечение, потом в случае, если человек заболел, авария. Вот этим должно заниматься правительство. Чтоб украинец знал, что вот он едет в Польшу. Если что-то случилось, он знает, как он будет получать пенсию, зарплату, платить налоги».

**Костянтин Анікеєв, Оксана Соловійова, Віктор Кармазенюк, Київ,
“Вісті надії”**